

Sygn. akt

III AUa 90/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 maja 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **25 kwietnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu oraz składki na ubezpieczenia społeczne

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **18 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 704/11**

I. **z m i e n i a częściowo zaskarżony wyrok, jak również poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z (...), w ten sposób, że stwierdza, iż składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy uległy przedawnieniu za okres od czerwca 1999 r. do 31 grudnia 2001 r.,**

II. **w pozostałym zakresie apelację o d d a l a.**

Sygn. akt III AUa 90/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 maja 2013 r.

Decyzją z (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. stwierdził, że wnioskodawca A. K. nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1.01.1999 roku do 30.06.2004 r., w wyniku ustalenia, że nie opłacił w obowiązującym terminie składek na to ubezpieczenie.

Kolejnymi decyzjami również z daty (...)organ rentowy stwierdził wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne z tytułu prowadzonej przez płatnika działalności gospodarczej oraz stwierdził kwoty należnych składek na Fundusz Pracy.

W uzasadnieniu tych decyzji Zakład wyjaśnił, że wnioskodawca został objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami : emerytalnym, rentowym i wypadkowym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i do dnia wydania przedmiotowych decyzji nie dopełnił obowiązku przedłożenia odpowiednich dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych związanych z podleganiem wymienionym ubezpieczeniom.

W odwołaniu od decyzji z (...) (nie precyzując którą decyzję z tej daty zaskarża) wnioskodawca wniósł o jej uchylenie i wyeliminowanie z obrotu prawnego. Zarzucił powołanie się ZUS-u na decyzję z (...). w sprawie objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym i wypadkowym w okresie od 1.01.1999 roku do 30.06.2004 roku, w sytuacji zaskarżenia tej decyzji i braku rozstrzygnięcia przed Sądem Apelacyjnym w Rzeszowie.

Na rozprawie w dniu 5.06.2012 r. wnioskodawca A. K. sprecyzował, że zaskarżył wszystkie trzy decyzje z dnia (...) r.

W odpowiedzi na odwołanie od trzech decyzji nr (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołań podtrzymując stanowisko zawarte w poszczególnych decyzjach.

Wyrokiem z 18.10.2012 r. sygn. akt IV U 704/11 Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił odwołanie od wszystkich trzech decyzji.

Na podstawie akt organu rentowego Sąd ustalił, że wnioskodawca został objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym i wypadkowym (...) w okresie od 1.01.1999 r. do 30.06.2004 r. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą Biuro (...)”.

Od decyzji z (...)r. wnioskodawca złożył odwołanie, które zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Krośnie z 7.12.2010 r. sygn. IV U 1045/09. Apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 26.05.2010 r. sygn. III AUa 329/10.

Dalej Sąd ustalił, że decyzją(...) zaskarżoną w niniejszym postępowaniu Zakład stwierdził, że wnioskodawca w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 1.01.1999 r. do 30.06.2004 r. nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, bowiem od dnia zgłoszenia do tego ubezpieczenia do dnia likwidacji działalności gospodarczej nie opłacił składek na to ubezpieczenie.

Kolejnymi decyzjami nr (...)Zakład stwierdził wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, a także okresy

i kwoty należnych składek na Fundusz Pracy.

Zdaniem Sądu I instancji uprawomocnienie się decyzji ZUS o objęciu wnioskodawcy ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej stworzyło po stronie wnioskodawcy obowiązek wynikający z treści art. 46 i 47 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych sporządzenia deklaracji rozliczeniowych tzn. obliczenia i opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne. Skoro wnioskodawca tego obowiązku nie dokonał, to słusznie Zakład Ubezpieczeń wydał decyzję z dnia (...) ustalającą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie.

W ocenie Sądu podniesiony przez wnioskodawcę zarzut przedawnienia składek na ubezpieczenie społeczne jest przedwczesny, bowiem przedmiotem zaskarżonych decyzji nie było ustalenie wysokości składek oraz obowiązku ich uiszczenia, lecz jedynie stwierdzenie podstawy wymiaru składek w określonym przedziale czasowym.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją wnioskodawca A. K.. W uzasadnieniu apelacji skarżący przede wszystkim eksponował okoliczności związane z przedawnieniem przedmiotowych roszczeń.

Ostatecznie wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy A. K. odniosła ten skutek, że Sąd II instancji zmienił częściowo zaskarżony wyrok, jak również poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z (...), w ten sposób, że stwierdził, iż składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy uległy przedawnieniu za okres od czerwca 1999 r. do 31 grudnia 2001 r. W pozostałym zakresie apelację jako nieuzasadnioną oddalił.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu Okręgowego, że podniesiony przez wnioskodawcę zarzut przedawnienia jest przedwczesny. Otóż decyzje z dnia(...)są decyzjami wymiarowymi, ustalającymi podstawy wymiaru składek. Są konsekwencją uprawomocnienia się decyzji ZUS z dnia (...)r. o objęciu wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.

Tak więc w sprawie będzie miał zastosowanie ust. 2 art. 27 ustawy z 16.09.2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. nr 232, poz. 1378), który stanowi, że jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1.01.2012 r. nastąpiłoby zgodnie z dotychczasowymi przepisami wcześniej, przedawnienie następuje z wpływem tego wcześniejszego przepisu.

W tym miejscu należy mieć na względzie okoliczność, że wymiarowe składki, czy ustalające podstawy ich wymierzenia, dotyczą okresu od 1.01.1999 r. do 30.06.2004 r., kiedy obowiązywał 5 – letni termin przedawnienia, a od 1.01.2003 r. – 10 – cio letni termin przedawnienia.

Od 1.01.2012 r. znów obowiązuje 5 – letni termin przedawnienia, a to w związku z dokonaną zmianą art. 24 ust. 4 ustawy systemowej (art. 11 cyt. ustawy z 16.09.2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców).

W cyt. ustawie z 16.09.2011 r. w art. 27 ust. 1 znalazł się przepis przejściowy, który przewiduje, że do należności z tytułu składek o których mowa m. in. w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1.01.2012 r. stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od 1.01.2012 r.

Jak wyżej wspomniano w sprawie będzie miał zastosowanie ust. 2 art. 27 cyt. ustawy ponieważ jest on dla wnioskodawcy względniejszy pomimo stosowania 10- cio letniego terminu przedawnienia (por. postanowienie SN z 7.01.2009 r., III UZP 2/08 OSNP 2009/13-14/185).

Licząc 10 lat wstecz od 1.01.2012 roku w sprawie przedawniły się składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od czerwca 1999 r. do 31 grudnia 2001 r.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w sprawie nie będzie miał zastosowania przepis ust. 5 f art. 24 ustawy systemowej przewidujący zawieszenie biegu przedawnienia od dnia wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym do dnia uprawomocnienia się decyzji, ponieważ przepis ten wszedł w życie dopiero od 20.07.2011 r. (art. 1 ustawy z 28.04.2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. nr 138, poz. 808), natomiast decyzja o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym została wydana w dniu 13.08.2009 r. czyli przed uchwaleniem tego przepisu.

Mając na uwadze powyższe Sąd II instancji orzekł jak w pkt I wyroku, a to stosownie do treści art. 386 § 1 kpc.

Apelacja wnioskodawcy okazała się całkowicie chybiona co do trzeciej zaskarżonej decyzji dotyczącej stwierdzenia niepodlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1.01.1999 r. do 30.06.2004 r. ze względu na nieuiszczenie składek za ten okres.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zm.) ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie.

Wnioskodawca nie wykazał aby na wspomniane ubezpieczenie chorobowe uiścił jakąkolwiek składkę, dlatego jego apelacja w tym zakresie została oddalona po myśli art. 385 kpc.